K. k. Hofbibliothek Wien

St. 2. V Gorici, 8. januarja 1886. Tečaj XVI.

SOČA

„Soča“ izhaja vsak petek in velja po pošti prejemana ali v Gorici na dom pošiljana:

Vse leto . . . . . f. 1.40
Pol leta . . . . . „ 1.20
Četvrt leta . . . . . „ 1.10

Pri oznanilih in tako tudi pri *„poslanicah“* se plačuje za navadno tristopno vrsto:

8 kr. če se tiska 1 krat
7 „ „ „ „ 2 „
6 „ „ „ „ 3 „

Za veče črke po prostoru.

Posamezne številke se dobivajo po 8 kr. v tobakarnicah v gosposki ulici blizu „treh kron“, na starem trgu in v nunski ulici ter v Trstu, via Caserma, 3.

Dopisi naj se blagovoljno pošiljajo uredništvu „Soče“ v Gorici Via Mercato 12, I., naročnina pa opravništvu „Soče“ Via della Croce št. 4. II.

Rokopisi se ne vračajo; dopisi naj se blagovoljno frankujejo. — Dolalcem in drugim nepremožnim se naročnina zniža, ako se oglase pri opravništvu.

Proračun deželnega zaloga za leto 1886.

V državnem zboru obveljala je navada, da o priliki, ko se pretresuje proračun za nasleduje upravno leto, se ob enem pretresuje tudi uprava sama, da se odkrivajo pomankljivosti ter stavljajo nasveti in resolucije, po katerih naj bi se zboljšalo to, kar potrebuje kako premembo. Menili smo, da tudi v našem deželnem zboru bomo slišali pri razpravi deželnega proračuna kake opombe in nasvete, glede naše deželne uprave in deželnih upraviteljev. Kajti ko se razpravlja proračun deželnega zaloga, iz katerega dobivajo plače in podpore skoro vsi deželni uradi in zavodi, v kateri plačuje svoje doneske vsa dežela, je popolnoma na pravem mestu, da se govori tudi o sedanji naši deželni upravi. Ali gospodje deželni poslanci so pri tej priliki o tej zadevi popolnoma molčali razen viteza Pajerja, ki je izražal svoje mnenje o deželni računariji, ter so sprejeli deželni proračun, ki je bil menda kot 10. ali 13. točka na dnevnem redu zadnje seje, v dobri četrti ure.

Ker je bil gospodom poslancem ljubši molk nego govor, naj pa „Soča“ izrazi nekatera mnenja v tem oziru; politični list ne more stavljati predlogov, ali svoje mnenje in svoje nazore more izraziti o tem, kar se pri nas godi ali opusča na upravnem polji, da potem kateri deželni poslanec, ki je morebiti enakih mislij, stavi konkretne predloge, ako se mu bo zdelo primerno, ali pa da vsaj deželni odbor kot vrhovna izvrševalna oblast v deželi sprejme izražene želje in nazore na znanje in da se bo po njih ravnal, kolikor se mu bo zdelo potrebno.

Da ne bomo predolgi, nočemo hvale peti za dobro, katero se v naši upravi godi, ker to je obče znano, temu nikdo ne ugovarja, to vsakdo priznava. Omeniti hočemo rajše nekatere pomankljivosti, ki se tù pa tam vidujejo, in to ne radi tega, kakor bi hoteli grajati, ampak le zato, da obrnemo pozrnost gospodov poslancev in deželnega odbora na te zadeve.

Ako začnemo pri najvišjem uradu, pri deželnem odboru, moramo izpovedati, da so nas letošnje obravnave deželnega zbora, posebno v odsekih, kolikor so nam sporočene, osupnile. Deželni odbor predložil je deželnemu zboru svoje nasvete o raznih stvareh; najvažnejša je po našem mnenji deželni proračun. Naravno je, da v odboru ne more biti vedno soglasje v vseh vprašanjih in da marsikedaj odloči predsednikov glas, da torej v takih uprašanjih ima odborova manjšina prosto roko in da ni vezana na to, kar je odbor sklenil. Ali zdi se nam, da v važnih rečeh se kaj takega ne more lahko zgoditi, ker važne reči je treba temeljito premisliti in ko so na vse strani pojašnjene, je navadno sodba lahka in potem stanovitna. Vse drugače bilo je letos gledé proračuna deželnega zaloga za leto 1886. Eden deželni odbornik je omahoval na vse strani gledé nekih vsot in drug deželni odbornik je bil na čelu opoziciji proti predlogom deželnega odbora. To so nezdrave razmere, katere naj bi se ne ponavljale več v deželni hiši. Ako ima odbor med seboj moči, ki rujejo proti odborovim sklepom, je uspešno delovanje jako oteženo. Nočemo popraševati po uzrokih; dovolj nam je, da jih konštatujemo in da izrazimo svojo željo, naj deželni odbor svoje predloge vselej dobro premisli na vsako stran in naj sveti deželnim poslancem kot izvedenec pri njih obravnavah, naj deželni odbornik ne bo voditelj opoziciji proti predlogom deželnega odbora.

Drugo, kar nam je omeniti gledé deželnega odbora je to, da njegovi predlogi in njegova poročila na deželni zbor dohajajo prepozno, včasih še le zadnje dni, tako da deželnim poslancem ni mogoče s potrebno lahkoto in počasnostjo vse premisliti. Naj omenimo iz predzadnjega zasedanja poročili o bolnišnici in o gluhonemnici, kateri nisti zadostili niti črki opravilnega reda, toliko manj pa duhu. Odgovori se, da o onih rečeh so bile že prej dolge razprave. Res je to; ali imele niso povoljnega uspeha; zato je bilo treba toliko večje ozirnosti proti deželnim poslancem. Da pa ne bomo segali nazaj, naj omenimo iz zadnjega zasedanja, da so predlogi deželnega odbora cepali na mizo, kakor mana v puščavi, dasi bi se bili nekateri uže prej lahko naznanili. Ne govorimo o onih, ki imajo za podlago uloge raznih strank, ki so došle še le med zborovanjem, ker pri teh ni drugače mogoče, timveč o takih, katerim je bila dana podloga o takem času, da bi se bili lahko izgotovili do onega časa, ko se je deželni zbor sešel. Naj omenimo, da važni predlog o organičnem statutu in o notranjem redu deželne gluhonemnice niti ni prišel na dnevni red, dasi je bilo časa nad eno leto, da bi se sestavil, pretresel in predložil. Z ozirom na te opombe naj se ne odgovarja, da opravilni red deželnega zbora zahteva, naj bodo razpoloženi predlogi vsaj 24 ur, predno pridejo v zbornico, ker to je le skrajna mera, ki ne more kratiti onega časa, ki ga včasih zahteva kaka reč po svoji vsebini in po svoji važnosti.

To isto moramo reči tudi gledé poročila, ki ga daje deželni odbor deželnemu zboru, in gledé zapiskov o delovanji deželnega zbora, da se namreč prepozno objavljajo. Zapisnik lanskih obravnav deželnega zbora potreboval je nad eno leto, predno je zagledal luč sveta, dasi mi lažjega dela od tega, da se sestavljajo zapisniki našega deželnega zbora, v katerem je navadno vse stereotipno z malimi izjemami. To isto velja o poročilu deželnega odbora, ki se je uže dvakrat razdajalo še le tedaj, ko je bil deželni zbor že pri svojem delu, dasi obsega velik del tega poročila računske sklepe, ki so navadno že zdravna tiskani, a ki se ne morejo porabiti, dokler se ne dodá še ostali del. Lansko poročilo dež. odbora tiskano je do zdaj le v enem dež. jeziku; poročilo v drugem jeziku še vedno čakamo. V tem oziru bi želeli več točnosti, in želeli bi tudi, naj bi vsakoletno poročilo obsegalo po potrebi vse one predloge, katere namerava staviti deželni odbor deželnemu zboru, da se bodo mogli deželni poslanci o pravem času o vsem podučiti. Tudi ne moremo zamolčati, da v nekaterih stvareh se kaže v dež. odboru nekaj, kar diši po neopravičeni počasnosti, in to večinom v zadevah deželne gluhonemnice, dasi ima ta zavod najzmožnejšega moža kot poročevalca. Vsako leto pretresuje in potrjuje deželni zbor račune in proračune tega zavoda, in vender je deželni odbor 5. oktobra 1885 vzprejel še neke postranske stroške za vrt tega zavoda in sicer za dobo od l. 1872 do 1882, 30. oktobra i. l. pa za leto 1883. Kako se morejo dopuščati zraven glavnih računov še zastareli postranski, nam je neumljivo; in kako je deželni zbor v zadnjem zasedanji potrdil te račune brez najmanje opombe ali samo na znanje vzel, se močno čudimo. Naš zbor bi vender lehko nekoliko bolj pojasnil in utemeljil svoje postopanje.

Odgovori se morda, da deželni odbor dela v tem oziru vse, kar more, a da sedanje uradne moči ne morejo vsega zmagovati. Radi verujemo to, ker vemo, da v uradnji deželnega odbora je en sam mož, ki je zmožen koncepta, med tem ko vsi drugi so izvrstni na svojem mestu, a nerabljivi za koncept. Ali opomniti moramo, da deželni zbor dovoljuje vsako leto potrebne vsote za uradniško osobje, ki se menda večinom tudi porabljajo; in ako se ne porabljajo, naj se rabijo, da se za deželo vse stori, kar je mogoče. Ako hoče deželni odbor ostati pri sedanjem osebji, naj dela tako razdeli, da bo imel odini mož, ki je zmožen koncepta, v resnici le s tem opraviti, da se ne bo moral baviti z drugimi rečmi. Ako pa eden ne zadostuje, ne ostane drugega nego da se osebstvo pomnoži. Pri tej priliki ne moremo, da bi ne omenili neke govorice, ki se zdi neverjetna; ali pripovedovala se je od takih oseb, da je ne moremo prezreti. Govorilo se je namreč, da deželni odbor namerava oddati mesto kanceliata v svojem uradu in da neka oseba, ki je za to popolnoma nesposobna, imenuje to mesto kot svoje bodoče. Ne dvomimo niti za trenotek, da deželni odbor ne bo stregel osebam, kajti deželne službe niso za to, da bi se sinovom plačevale zasluge očetov niti za to, da bi vzdrževale koga, ki ni za nje sposoben, kakor je prav dobro omenil vitez Pajer v zadnji seji pred božičem; ali želeli bi, naj bi deželni odbor v takih slučajih ne zakrival svojega mnenja, tumveč naj bi je objavil na primeren način, da bi se ne širile vznemirjajoče vesti.

Ker govorimo o deželnih uradih, izraziti moramo svojo popolno zadovoljnost z resolucijo finančnega odseka, katero je prebral poročevalec dr. Maurovich gledé deželne računarije. Ne umemo, kako je bilo mogoče, oni urad tako sestaviti, kakor je dandanes sestavljen. Poslanec dr. Rojic je lansko leto predlagal, naj bi se kaj premenilo v tem oziru, pa ni bil uslišan; zato je svoj predlog odtegnil. Med najvišjim uradnikom te vrste in med onim, ki je prvi za najvišjim, je glede prvotne plače primera kakor 7 : 4, glede sedanje plače pa še manjša nego 2 : 1. Vsi drugi nastavljenci, se vé da, so še nižji; zadnji imajo plače 600, 500, 400, 365 gld. Kakeršna je razmera v plačah, taka je večinom tudi v delu, tako da 5 oseb, ki služijo pri računariji pod računarjem, vkup komaj izdajo za enega računarja ali še ne, da vsi vkup ga ne morejo popolno nametiti, ako je zadržan v svojih opravilih. Za take plače se tudi ne dá zahtevati boljše delo in večja sposobnost; kdor je kaj sposoben, bo pač skrbel, da dobi službo drugod, kjer bo dobro plačan; le kogar nesreča bije, ostane pri taki plači, v taki službi. Radi tega je neobhodno potrebno, da dobi računarija še enega uradnika, ki bo nalogi kos, in da se iz tega uzroka opusti toliko službic, kolikor je treba, da se plača en uradnik, ki je to po imenu, po delu in po plači. Sedanja deželna oskrbovalnica računarskih gojencev naj se opusti, kajti zdaj imamo uže toliko domače inteligence, da praktikanti bodo skrbeli na svoje stroške za potrebno izomiko in praktično vajo, kakor se godi to tudi pri državnih uradih.

Deželni odbor upravlja tudi deželni muzej, za kateri je prejetih v proračun l. 1886 520 gld. Temu so nameravali dodati deželno knjižnico. Misel bi ne bila slaba, ali stroški morajo biti v razmeri z deželnimi sredstvi in za uravnavo je treba oseb, kateri uživajo splošno zaupanje toliko gledé znanstvene omike, kolikor gledé dejanske spretnosti. Zdi se, da muzej je začel v zadnjem času v nekem oziru hirati, če tudi so se mu odločili in izpraznili lepi prostori. Vere dostojni možje so pripovedovali, da bi bil deželni muzej zaprt uže nad pol leta in da odlični strokovnjaki iz Trsta in iz Vidma so v zadnjih časih zastonj iskali, da bi si bili ogledali goriški deželni muzej. Ne vemo, ali se potrebuje toliko časa, da se pripravlja zapisnik hranjenih starin, ali da se reči prenašajo v nove prostore, ali da kaj drugega v muzeji ni na pravem mestu. Na vsak način bi moral skrbeti deželni odbor kot vrhovna deželna oblast, da bi deželni muzej donašal kolikor mogoče obilnega sadu; potem bi bili deželni poslanci tudi za druge ustanove bolj vneti.

S c. k. kmetijsko družbo, ki dobiva deželno podporo, naj bi stopil slavni deželni odbor v dogovore, da bi se cena svilodnim mešičkom nekoliko zboljšala. Lanska kupčija bila je jako revna in zdi se, da večinom radi tega, ker je manjkalo konkurence med kupci in ker so se ti med seboj dogovorili o ceni in celo o popolnem prenehanji kupčije za nekaj dni, kakor je bilo čitati v javnih listih, ne da bi jim bil kdo ugovarjal. Prav tako je znano, da je bila nekaj dni svilodnim mešičkom v Gorici cena poskočila, in govorilo se je takrat splošno, da to se je zgodilo, ker je bil prišel v Gorico neki Francoz, o katerem se je bila raznesla novica, da bo kupoval svilodne mešičke. Ako bi deželni odbor reč sprožil, morda bi se posrečilo c. k. kmetijski družbi, dobiti nove poti goriški kupčiji sè svilodnim pridelkom, ako bi ne kazalo morda bolje, da bi se napravile skupne peči, v katerih bi se mešički dušili, da bi prodajalec ne bil siljen prodajati svojega blaga veliko pod ceno.

Te raztresene opombe o deželni upravi goriški nimajo namena žaliti koga, ampak le resnico povedati tako, kakor je pisatelju teh vrstic znana. Deželni odbor zasluži vso hvalo za svoja dobra dela, ali če se bo držal tudi teh nasvetov in opominov, ki so tukaj razloženi, imel bo še več pravice do splošne hvaležnosti prebivalcev goriške dežele. Ako bi deželni odbor do prihodnjega zborovanja deželnega zbora sprejel in izvršil le del tega, kar smo pisali, tolažili bi se, da nismo zastonj pisali.

Dopisi.

Izza Svete gore, 23. decbr. — Slavna c. k. mestno-odredjena sodnija v Gorici ima mnogo prijateljev in zagovornikov, pa ne manjka jej tudi nezadovoljnežev in nasprotnikov, kakor menda brez teh dvojnih spremljevalcev ni nihče v tej solzaej dolini. Sodnija sama je pa vzvišena nad tem bornim pohanjem ter skrbi o dani priliki za potrebni poduk ljudstvu, kakor nam kaže sledeči izgled. Naše županstvo dobilo je od imenovane sodnije v italijanskem jeziku pisan dekret z dne 25. julija 1885 št. 9435, v katerem se je naznanjal kant neke kmet ije. Županstvo je dekret vrnilo z uljudno prošnjo, naj bi slavna sodnija blagovolila pošiljati pisma v slovenskem jeziku in ne v jeziku, katerega v občini nikdo ne razume. To županstveno pismo imelo je št. 139. C. k. mestno-odredjena sodnija v Gorici odgovorila je na to s sledečim odlokom:

Št: 10556. Spoštovanemu Županstvu.

Podpisana c. k. mestno-odredjena okrajna sodnija si je v zavesti, da obstoječe postave strogo spolnuje, in zavrača grajo samovoljnega postopanja, posebno če jej prihaja od strani nepristojne. Sicer nima ista nobene dolžnosti spoštovano županstvo v postavah poučevati, ampak ker reč je prevažna, se jej zdi potrebno spoštovano županstvo opozorjati, da eden navadnih jezikov tega okraja, kojih se imajo stranke posluževati po določbi §. 13. sodnijskega občnega reda, je brez dvombe italijanski jezik, kateri je pa tudi tukajšni uradni jezik.

Ker uloga, na katero je izdan bil odlok (25. jul. št. 9435) prilagan cenjenemu dopisu od 16. avgusta t. l. št: 139, je bila sostavljena v italijanščini, jo je morala podpisana sodnija sprejeti ne samo ampak tudi v smislu §. 19 ustanovne postave v italijanskem jeziku reševati.

Podpisana mestno-odredjena okrajna sodnija vrne tedaj rečeni odlok, ter izrazi pri tej priliki nado, da spoštovano županstvo jo bode pospeševalo pri vsih priložnostih v težavnem svojem poslu, prepustivši nemogoče pa neopravičene zahteve onim, koji sè narodnim prepirom sebične njihove interese iščejo. —

Od c. k. mest. odr. Okrajne Sodnije
v Gorici 19. avgusta 1885.
(lastnoročni podpis.)"

Uloga, na katero je bil izdan odlok z dne 25. julija 1885 št. 9435, ima sledeči rubrum: „R. C. P. 270. An das löbliche k. k. staedt. del. Bezirks-Gericht in Goerz. — Gesuch des k. k. Haupt-Steuramtes in Goerz für das hohe Aerar contra I. H. aus T. No. 23. pto fl. 127.68 um die exekutive Feilbietung" . . . . Na zadnjej strani te nemške prošuje ti kužejo črez nemški formular pripopan italijansko pisani odlok: *No. 245. In prosecuzione degli atti* . . . si fissono i giorni 2 Marzo — 8 Aprile — 8 Maggio 1885 . . . Dall'I. R. Pretura Urbana Gorizia li 12. Gennajo 1885."

Toraj prošnja za kant je nemška, odločba kanta na tej nemškej prošnji je italijanska, in županstvu se je od sodnije poslalo pismo o tem kantu v italijanščini. Na prošnjo županstva, da naj mu sodnija dopisuje v slovenskem jeziku, je pa zatrdila sodnija, da je pisala v italijanščini v smislu §. 19 vstanovne postave.

Iz Volč, 4. jan. — Nadaljujem poročilo v št. 51. lanskega leta. Pravila so bila od velesl. c. kr. namestništva v Trstu 18. dec. potrjena. Hitro je šlo in po sreči; 1. jan. po službi božji je občni zbor volil odbornike, slišal pravila in naročil časopise. Predsednik društvu je izvoljen enoglasno vrli naš organist, Karol Hvala, ki se je za napredek v cerkvenem petji (namen temu društvu) že prej veliko trudil; podpredsednik Karol Podreka, krčmar; tajnik g. učitelj Fajgelj Anton, ki je kot večletni učitelj in bivši občinski tajnik izurjen v takem poslu; blagajnik č. g. kaplan Ivan Feltrin, ki nam gotovo ne pobegne s kaso v Ameriko; može bo zastopal v odboru Bukovec Stefan, volčanski mladenič, ki je pa za to moral slišati svet, naj se hitro oženi. Sin našega poštarja, iskren mladenič, bivši učenec kmetijske šole, se bo potegoval v odboru posebno za pevce in druge mladeniče. Zadnji je, kakor sličim praviti, prvi začetnik našega društva, ker je ukaželjne mladeniče združil in v njih imenu prosil organista za podnk v petji. Slava takim mladeničem! Pevcev je 20, drugih udov 14. Pa še pristopijo! Volče, Kozarišče, Čiginj, tudi Šela in Ruti dajo lehko društvu še kakega uda. — Naročili smo 12 časopisov. Gorica nam dá „Soćo", Trst „Edinost" in „Jurja s pušo", Celovec „Mir", Maribor „Slovenskega gospodarja"; največ pa bela Ljubljana: „Cerkveni Glasbenik", „Glasbene Matice" knjigo za pevce; „Ljubljanski Zvon", edini slovenski leposlovni mesečnik, nas bo učil pravilno slovenščino; „Novice", „Slovan" (gledé na njegove lepe slike lehko spregledamo kaj neslovenskega); „Slovenski Narod" in „Slovenec" nam bosta kazala resnico od dveh stranij. Vmes bo pohlevno sijala „Zgodnja Danica". Tako smo se oskrbeli za vsak slučaj. Ako nam en časopis rane vseka, blizu bo drug, ki je zaceli. Ni šlo vse enoglasno! *Prav tako! Pri vsakem dobrem društvenem* djanji morajo mladi krepko potiskati, a stari premišljeno zadrževati. Med dvema silama dobi stvar trdnost za dolgo prihodnost! Mladi naj se ne prenaglijo, stari naj ne zaviraj preveč! Konja vprežena na desni in na levi morata oba na sredo gledati, če ne pojde vox pod cesto! Ako dovoli desnica levici pomoč, je tudi narobe prav!

Pod Golčeve gore, 1. jan. 1886. („Roja", razširi se! — Poštar, prikaži se! — Stržek, poj! — Mlinar, kajl' tu?!) Letežnje povodnji so nas podučile, kaj se pravi, ravnati brezumno z gozdi. Tudi pri nas smo občutili moč elementarnih nezgod. Mamikje je voda zasula ali odnesla zemljišča, ter provzročila škodo. Posebno pa nas je Spodnje Lošane zopet plašil hudournik „Roja" (Leščje), ki teče z Golčeve gore pod cesarsko cesto v Koritnico. Uže l. 1878 bili smo v veliki nevarnosti, da tisti hudournik izpodkoplje in odnese našo vas. Morali smo ta čas o polunoči vodo zagrajati, da smo rešili vas. Isto tako bi se nam bilo kmalu dogodilo v tej jeseni. Naša vas je bila podobna Benetkam; a žal, čolnov nismo imeli.

Pa brez šale! Ali naj bomo „vicali" tudi v prihodnje v taki nevarnosti?

Pred nekim časom obrnili smo se bili na našega državnega poslanca v tej zadevi, naj bi se namreč razširila struga onemu hudourniku in da bi se mu napravil bolj navzdolen tok. A vspeha nismo imeli. Priporočali bi se g. vitezu, naj bi se oziral tudi na naše Gorenjsko — po možnosti! — Nu, v novejših časih obrnili smo se bili naravnost do veleslavnega c. k. namestništva v Trst ter prašali: ali bi ne bilo za nas pomoči. Prišel je na to izvedenec (inženir), vzel na lici mesta „ventar", pa šel nazaj. Zdaj pa čakamo, da bi se kaj ukrenilo, da bi lahko bili mirni o času nove povodnji.

Nu pa pojmo malo v Log, t. j. v Srednji Log, kjer je glavno mesto. Kaj pravijo pa tu? Nu, tu čakajo, kedaj se prikaže novi g. postmaster. Čas bi uže bil, a gospodiču ponudniku se še nič ne mudi. Pravijo, da pred 1. marcem ga ne bodemo videli! Kaj se če, saj smo vajeni čakanja! Čestitamo Šempascem! Le to bi znali omeniti: Čudimo se, kako je mogel „los" zadeti uprav tega gospoda. Saj on niti drugih svojih dolžnostij ne izpolnuje, kakor bi tikalo. Bil je župan in zdaj je oblastni g. tajnik, strah domače dežele. A nisem še slišal, da bi ga bil hvalil kedaj kak Ložán! Uže 1 leto imamo novega župana, a stari še ni poravnal svojih računov! (Čul sem pač, da ga je zagovarjal neki vnanji gospod, njegov drug gledé političnih načel in nemškutarstva!) Rekel bi skoro, da je isti gospod blizu najslabši izmej 4 ponudnikov. In vender je dobil pošto. In slavno poštno ravnateljstvo se ni oziralo na spričevala verodostojnih, oziroma uplivnih tukajšnjih mož, ter je dalo pošto onemu, ki dotičnega spričevala ni imel pokazati! Znano je, da gosp. N. je cvet nemškutarjev, zagovornik rajnega „šulferajna" v Logu, in da ima kot tak svoje velike zasluge in hvalilce. Znano je tudi, da se je izjavil: „Zlodi naj vzame onega, ki si je izmislil prvi slovensko špraho!" (Ali je govorila tako tudi Vaša mati iz Strmca, gospod N.?) Govori se, da niti latinskih črk ne mara, češ: diese slovenischen Buchstaben! Soli, soli! (Ali vadle?) Srečala te pamet! (In taka revna stvar začela se je v novejših časih celó v cerkvene zadeve mešati! Počasi, da te kedo ne krene po prstih!) Nekoji hočejo sicer vedeti, da gospodič ne bode imel pošte čez jedno leto. In jaz mislim, da ne sodijo preslabo!

Nu, pa poglejmo še v „Zgornji Log", t. j. v Strmec. Kaj pa tù? Kiselo! Stržek neče péti, sneg pa ne leteti: pšenice ni, da bi jo želi. Lani, to je bilo veselje! Imeli smo belih muh dovolj; za to pa je bil cvenk. A letos ne kaže nič. Zgodovina nam priča, da so uže od nekedaj poznali važnost predelske ceste, pa da so jo tudi navadno — zanemarjali. Isto tako se rade še vedno godi. A po zimi, če se sneg nakida, so morani, tudi za njo kaj storiti. In ta čas imajo ljudje pri nas zaslužek — žanjejo belo pšenico. Tedaj stržek poj!

Še jedno! Včasih se zgodi, da dobimo pšenico in jo požanjemo, pa vendar ne moremo biti zadovoljni. Naš mlinar g. T. M. v B. nam noče vselej dati vse moke, ki nam tiče v razmerji s pridelano pšenico, marivеč pravi: toliko moke danes, a drugo vam dam še le drugi mesec; zdaj je ni več! Kako je to? Mi imamo pšenico požeto, in mu to tudi izkažemo: hočemo tedaj vso „moko" v onem meseci, ko je žito požeto! — Godi se tudi, da je včasih kedo z vozičkom v B., da bi tedaj lahko vzel sè seboj še Petrovo in Pavlovo moko. O ne! strijc Tomaž hoče, naj vsak sam pride po svojo moko v malin! Ali bi ne izplačal lahko jednemu tudi za druge zasluženih dnin — se ve, če pozna, da je dotični človek zanesljiv? Čemu stresati take sitnosti? Tedaj g. mlinar: Skrbite, da bode „moka" ob času pripravljena, in ne tirjajte, da bi cela občina hodila ob nedeljah k „vaši maši!"

Sajveč Kedo.

Iz Dutovljan na Krasu, 1. jan. 1886. Dolgo smo čakali dušnega pastirja, ko je bil odšel č. g. kapelan Jug od nas, in pričakali smo bili prav dobrega kapelana *č. g. Antona Kranjca. Bil je od vseh* mladih in starih spoštovan in čislan; vsi smo na gospoda zaupali. V dokaz tega je to, da je bil izbran volilni mož pri volitvi državnega poslanca; in tudi pri vsaki volitvi bili bi pripravljeni, da ga volimo enoglasno. Srečna občina, katera ima takega gospoda. Ali žalibog, da nas je prezgodaj zapustil. Premeščen je v Trst, kjer bo dalje služboval v čast Gospodovo in v zveličanje duš. Videti je bilo treba pri slovesu in pri odhodu, v kolikih očeh so solze igrale. Vsi smo ga spremili, ali ločitev nam je bila težavna. Na veke nam v *spominu ostanete, č. g. kapelan: Bog vas živi!*

V imenu več občinarjev V. T.

V Legéh, 4. jan. 1886. — (V obrambo:) Vsem tistim v Koboridu, ki sumijo ali celo trdijo, da sem jaz pisal dopis v št. 47. lanske „Soče," ki se peča s koboridskimi pevci, posebno pa onemu, ki me je 3. t. m. s tako „ljubeznjivo" dopisnico „počastil," — menda je bilo to „voščilo" za novo leto! —, ki pa v svojej zajčjej bojazni ni hotel podpisati svojega p. n. imena, bodi s tem javno povedano, da so se zopet strašansko zmotili, če kaj tacega mislijo, čemur more tudi slavno uredništvo pritrditi. (Popolnoma se moti, kdor misli, da je č. g. Murovec pisal dopis iz Koborida v 47. št. lanske „Soče". Denašnji dopis je prvi, ki smo ga dobili od č. g. vikarja v tej zadevi. Ur.) Ob enem tudi prosim pisalca gori omenjene dopisnice, naj v prihodnje ne nadleguje več s takimi neotesanimi in obrekovalnimi dopisnicami mene, mirnega človeka, ki nikomur nič slabega ne želi.

Ivan Murovec, vikarij.

Politični pregled.

Deželni zbori: kranjski, češki, gališki, nižjeavstrijski, kateri so bili čez praznike svoje delovanje odložili, so se zopet sešli, da zvršé najvažnejše domače zadeve do 26. t. m., ker po došlih poročilih z Dunaja začne isti dan državni zbor zopet zborovati. *Dotična komisija češkega* zbora je soglasno sklenila zboru predlagati spremenitev volilne postave v dež. zbor, po kateri bi bil vsak volilec, kdor plačuje 5 gl. davka s prikladami vred. V gališkem zboru pa je bil daljši razgovor o upeljavi rusinskega jezika v srednje in ljudske šole, kakor je predlagal rusinski poslanec Romančuk. Gotovo je, da po edni strani Poljaki svoje sodeželane Rusine preveč pritiskajo in jim poljščino vsilujejo, po drugi strani pa se tudi ne da lahko zagovarjati, da se Rusini bratijo sè zagrizenimi sovražniki slovanskimi, t. j. nemškimi liberalci in od njih pomoči pričakujejo, včasih pa celo čez mejo škilijo. Na to je tudi sam stanislavski rusinski škof Pelesz priporočal, naj se na želje Rusinov po mogočesti ozir jemlje in da on hoče težnje Rusinov le tako dolgo podpirati, dokler bodo v soglasji s katoliško vero in z avstrijskim mišljenjem. Te škofove besede niso bile brez vspeha, ker na predlog kneza Sapiehe se je komisijski predlog, ki je bil rusinskim tirjatvam nepovoljen, zopet vrnil šolskemu odseku, da reši to rusinsko vprašanje, za katero se zanima več milijonov Rusinov zunaj Avstrije, v interesu Poljske, katoličanstva, civilizacije in Avstrije.

Nemški „šulverein" uže vladi preseda. Grof Taaffe je namreč izdal 15. dec. l. l. do vseh okrajnih glavarstev okrožnico, v kateri tirja od glavarjev poročila o „šulvereinskem" delovanji, če se morda ne vtika tudi v politiške agitacije. Se ve, da bodo Taaffeju došla poročila različna po različnem političnem mišljenji dotičnih poročevalcev-glavarjev; nekateri bodo društvo celo zagovarjali, saj je vender znano, da so po mnogih krajih glavarji in drugi državni uradniki najboljši podpiratelji tega nepotrebnega društva.

Nemški cesar je 3. t. m. obhajal petindvajsetletnico svojega vladovanja kot pruski kralj. Vsi vladarji so mu ali osebno čestitali, kakor n. pr. saksonski kralj, drugi pa so mu voščili po svojih posebnih poslancih. Naš cesar je bil poslal generala barona Koller-ja. Med vsemi voščilci je cesar najbolj odlikoval z dvakratnim poljubom kneza Bismarka in maršala Moltke-ja; saj sta mu tudi v resnici ta dva največ pripomogla do sedanje moči in slave.

Komaj je bil Grevy voljen predsednik francoski republiki, je dalo Brisson-ovo ministerstvo svojo ostavko, ker ni imelo več zanesljive večine v zbornici. Novo ministerstvo sestavil je *Freycinet in je že imenovano.*

Znano je, da je papež posredoval med Nemčijo in Španjsko o Karolinskem vprašanji na povoljo obema državama. Na to je nemški cesar kardinalu Jacobini-ju in drugim dostojanstvenikom rimskè kurije podelil visoke redove; papež pa je knezu Bismarku podelil Kristusov red, ki je med papeževimi najvišji.

Med Srbijo in Bulgarijo je sicer premirje, ali le počasne so priprave, ki imajo dovesti do stalnega mirú, ker Srbija je komaj zadnje dni imenovala Mijatovića, dosedanjega poslanca v Londonu, kot pooblaščenca pri sklepanji miru. Srbi, na bojnem polji vedno in povsod tepeni, toliko pogumnejše rožljajo z orožjem doma. Ko se je namreč kralj Milan 4. t. m. vrnil v Beligrad, predstavilo se mu je mestno starešinstvo in občinski starosta je v svojem nagovoru zahteval od kralja, naj se vojska nadaljuje. Kralj se je meščanom zahvalil za njihovo požrtvovalnost in rekel, da pričakuje, da v sedanjem času vstrajajo v požrtvovalnosti in modrosti, ter bodo hodili po sedanji poti, da se Srbiji obvaruje spoštovanje in zavarujejo državni interesi. Kake mirovne pogoje stavi edna ali druga država, se še ne ve, ampak se le ugiba; le toliko uže danes lahko kot gotovo zabeležimo, da so skoraj vse velevlasti, izvzemši Avstrijo, naklonjene zedinjenja Bolgarije, le o načinu tega zedinjenja še niso edine.

Domače in razne vesti.

Radodarni doneski. — Za otroški vrt: Ant. Gregorčič v Št. Frjanu 1 gld. — Vesela družba v Prvačini 5 gld. — Božič Anton v Batah 2 gld. — Ivan Grbec v Gorici 3 gl. — Dobrotniki (v Gorici) 90 kr. — Dobrotnik 30 gld. v dolžnih pismih goriške čitalnice. — F. J. v Gabr. 1 gld. — J. V. v Bilj 1 gld. — Dugulin Ivan v Ajdovščini 3 gld. — Simon Gabršček v Št. Andreži 1 gld. — Gosp. K. (po prof. E.) 5 gld. — Za dekliško šolo: Ant. Gregorčič v Št. Frjanu 1 gld. — Dobrotnik v dolžnih pismih gor. čitalnice 20 gld. — Simon Gabrček v Št. Andreži 1 gld. — Gosp. K. (po prof. E.) 5 gld. — Presrčna hvala izreka se v imenu odbora „Sloge" in v imenu obdarjenih otrok, za katerih keršansko odgojo in omiko se vestno skrbi, vsem gospodom darovateljem. Bog jim povrni in ohrani moč, da bi še dalje mogli podpirati prehoristna zavoda v Gorici.

Umrl je glavni založnik tabaka v Gorici, Jožef Masotti, v šolskih ulicah, ki je prodajal tabak skoro polovici dežele. Nabral si je bil lepo premoženje in doživel je 86 let, poznan in spoštovan daleč okrog. Naj v miru počiva.

Dve novi cesti ob korsu Franca Jožefa, ki vede proti postaji, oddá goriški magistrat 11. t. m. ob 10. uri predpoludne po javni dražbi v izdelavo onemu, ki stavi najbolje pogoje. Klicna cena je 1476 gl. 23 kr.; ponudniki morajo položiti 10% varščine. Pogoji in načrt se morejo videti v mestnem stavbenem uradu pri magistratu.

Kupčijska in obrtnijska zbornica v Gorici imela je 24. nov. pr. leta redno odborovo sejo, v kateri so se razpravljale zanimive reči. Jožef Lipizer, katerega je bila poslala kamora v Liebenau na Štajersko, da bi opazoval, kako tam sadje sušijo v pečih, za to pripravljenih, poročal je o svojem potovanji in o tem, kar je zvedel v rečeni zadevi. Razlagal je, da iz mnogih ozirov je koristnejše sušiti sadje in rastline sploh v pečih, za to pripravljenih, nego na solnci. Rekel je, da sadje, ki se suši v peči, ohrani dvakrat toliko redivne moči v sebi, ko ono sadje, ki se suši na solnci, da ostane lepše in da ima vsled tega dvojno ceno od onega, ki je na solnci sušeno. Predsedništvo se stalnim odborom se je pooblastilo, da sestavi načrt, po katerem bi se napravila taka peč, ter da se dogovori zarad prostora in kraja, kjer naj bi se postavila taka peč. Peticiji solnograške kupčijske zbornice, da bi se zvezal Trst neposredno z Rudolfovo železnico, goriška kupčijska zbornica se ni pridružila, ker v tej peticiji ni bilo izrecno omenjeno, naj bi šla nova železnica čez Predel, kar je goriška kupčijska zbornica vedno zahtevala. Za nakup hiše obrtnijski nadaljevalni šoli v Gorici sprejme se dar gospe Elize pl. Ritter Zahony v znesku 1000 gl. in volilo njenega soproga Viljelma pl. Ritter Zahony v znesku 2000 gold. V tajni seji imenuje se Vigilij Blarzino stalni tajnik kupčijski in obrtnijski zbornici v Gorici.

Gorelo je preteklo soboto blizu mestne klavnice v Gorici. Okolo 6. ure zvečer vnel se je ogenj, ki je pokončal hlev in svisli kmetu Matiji Brešanu, med tem ko so hišo oteli požrešnemu ognju. Gasilci in okolični kmetje so prav pridno delali, da so v dveh urah ogenj pomorili. Hišni gospodar se je močno opekel na obrazu in na rokah, ker je hotel rešiti iz ognja malo vsoto 80 gld. Eno tele je zgorelo v hlevu; ena junica se je zmebila verige in ušla ognju, ali okolo vratu se je taho osmodila, da so jo morali kmalu zaklati.

Vojaški nabori bodo tudi letos vsled peticije visokega deželnega zbora do visokega c. k. ministerstva povsod tam, kjer ima kaka c. k. okrajna sodnija svoj sedež. Tako tudi cerkljani ne pojdejo v Tolmin, marveč ostanejo doma v Cerknem. To je prav.

Razpisana je služba vodje deželne pisarnice z letno plačo 900 gld. in oziroma služba pisarniškega asistenta z letno plačo 700 gl.

Prosilci naj vlože dotične prošnje v deželno pisarnico do 21. januarja l. 1886 ter naj vsak prosilec dokaže:

1. da je polnoleten, da je avstrijski državljan in da je dobrega imena in zadržanja;

2. da doprinese spričevala o dognanih študijah in da je italijanskega, slovenskega in nemškega jezika zmožen;

3. da dokažo, kakšne službe je do sedaj opravljal. Deželni odbor.

Vodja deželne pisarnice imenoval se bo neki uradnik, katerega misli deželni odbor namestiti v deželni hiši. Kod je deželni odbor vzel ta naslov in kod dobi denar, da [illegible]nika plača, nam ni znano. V deželni pisarnici se [illegible]jene službe: tajnika s 1200 gld., kancelista z 900 gld. in asistenta sè 700 gld. letne plače; za vodjo deželne pisarnice ni niti mesta niti plače, da bi bilo nam znano. V dotičnem razglasu je plača navedena z 900 gld. Iz tega bi bilo sklepati, da deželni odbor zamenjuje kancelista z vodjo pisarne in da hoče nakazati temu plačo onega. Ali je to prav, ne vemo. Prihodnji deželni zbor bi se moral o tem izreči, in na vsak način bi moralo biti imenovanje le začasno.

Občinske tajnike in druge pisarje, polnoletne avstrijske državljane, zmožne slovenskega, italijanskega in nemškega jezika, dobrega imena in lepega vedenja, opozarjamo na oznanilo deželnega odbora v današnjem listu, s katerim se javlja, da je razpisana služba vodje deželne pisarnice, oziroma pisarniškega asistenta. Od prosilcov zahteva se samo to, da dokažejo, kake študije so dognali in kakšne službe so do zdaj opravljali, ne da bi bilo rečeno, kakšne morajo biti dognane študije ali dosedanje službe. Vidi se, da deželni odbor si noče vezati rok z natančnejimi pogoji in da se hoče držati pri podeljevanji razpisane službe le splošnih načel. Iz tega sklepamo, da se bode ozir jemal le na sposobne prosilce in da se bo k sposobnosti pred vsem zahtevalo, da mora biti prosilec zmožen pravilnega koncepta. Brez tega je mož dober za lopato, a ne za deželno pisarnico, ki ni zavetišče ubogim, če tudi imajo zaslužne očeto, ampak delavnica za marljivega, zmožnega delavca. Vodja deželne pisarnice, ki bi se moral k deželnim diurnistom zatekati za vsak pravilen stavek, bi ne bil na pravem mestu, če tudi bi tretje osebe to želele ali pričakovale vsled katerih predsodkov.

Odbor Solkanske čitalnice uljudno vabi vse svoje gg. društvenike k letnemu rednemu občnemu zboru, ki bode v nedeljo 10. t. m. ob 3. uri popoldne v društveni sobi s sledečim dnevnim redom. 1. Predsednikov nagovor. 2. Tajnikovo poročilo. 3. Blagajnikovo poročilo. 4. Morebitni predlogi. 5. Volitev novega odbora. Po občnem zboru bode domača zabava s petjem v krčmi Alojzija Mozetiča. K domači zabavi so vljudno vabljeni tudi drugi rodoljubi, ki niso društveniki. Odbor.

Katoliško politična čitalnica v Čepovanu vabi svoje ude k občnemu zboru, ki bo dne 10. januarja 1886 popoldne ob 3 urah s postavnim dnevnim redom. „Shod" je imela dne 27. decembra in 3 januarja. Po občnem zboru se bodo shodi nadaljevali. Odbor.

V Šempasu otvorila se je s 1. januarjem t. l. nova posta, ki bo dobivala in odpošiljala pisma in poštne zavitke po tistem poštnem vozu, ki občuje med Gorico in Postojino. Z novo pošto združena je poštna hranilnica, ki daje vsakteremu priliko, da naloži doma na obresti tudi male vsotice, katere more za kak čas pogrešati. Šempasu in okolici izpolnila se je vroča želja in zadoščeno je veliki potrebi. S pohvalo moramo omeniti, da poštar je dal vrezati na poštni pečat razen nemškega tudi slovensko ime nove pošte.

V Ljubljani prenehal je z novim letom „Ljubljanski list", o, katerem smo imeli priliko včasih kaj pisati. „Resni Glasovi" so ostali kot stražarji Šukljejeve dolenjske volitve v državni zbor in kot bùt, s katerim naj bi se ubil kanonik Klun v Ljubljani. Prenehal je tudi „Škrat" in na njegovo mesto je stopil „Rogač", ki naj bi šaljivo družil in krpal, kar je šlo do zdaj narazen. Ako bi iz šale postala resnica, bi morda ne bilo slabo. V dveletni vojski skušale so se nasprotne moči; narod je zmagal, priznan je kot faktor, s katerim je treba računiti, ki se ne da oviti okolo prsta. Naj bi bilo to spoznanje prvi korak k boljši prihodnosti. Politiko vodijo ideje, ne pa osebe; oseba pade, ideja zmaga. To kaže kranjska zgodovina dveh zadnjih let.

V Trstu se bodo vršile volitve v mestni zastop, ki je ob enem deželni zbor. Vladi preseda večni ropot predrzne irredente; zato se je združila „patrijotična stranka" sè Slovenci, da vrže tržaške strahovalce. V okolici postavili so se samo slovenski kandidati proti nekaterim, ki kandidujejo na svojo roko; v mestu se bodo merili Avstrijci z irredenti. Veseli nas, da so prišli merodajni krogi do onega prepričanja, katero smo vedno poudarjali, katero se je vedno zanikalo, da namreč slovenski živelj je ona naravna moč, ki more uspešno krotiti irredento, ter da ljubkovanje s to donaša le škodo in posmeh.

Občna zgodovina. Spisal in založil Janez Jesenko. Drugi del: srednji vek. Drugi popravljeni natis. Cena 30 kr. V Ljubljani natisnila „Narodna Tiskarna" 1886. Tako se zove nova knjiga, 81 stranij na veliki osmerki obsegajoča, katero je izdal neutrudljivi pisatelj slovenski g. J. Jesenko. O vsebini in obliki te knjige ni nam treba posebe govoriti; pisatelj je znan kot strokovnjak na polji zgodovinskega in zemljepisnega šolskega knjižtva; zato naj zadostuje, da knjigo samo naznanimo. Le to dodajemo, da knjiga služi dobro tudi zunaj šole onim, ki se hočejo vsaj nekoliko poučiti o zgodovini srednjega veka, in še bolje onim, ki hočejo na kratkem ponoviti to, kar so so nekdaj učili, in seznaniti se z novimi podatki v tem delu občne zgodovine.

Listnica uredništva. „Blagovoljni nasvet" morali smo v tej št. opustiti radi pomanjkanja prostora. Tako tudi nekatero druge spise, ki so že stavljeni. O koboriskih homatijah dobili smo dolg dopis, a morali smo ga odložiti za zdaj; pride prej ko mogoče.

Vsem gospodom stanovskim bratom, prijateljem in znancem, udom „Slovenskega bralnega in podpornega društva," gospodičnam učiteljicam, prijateljicam in znankam nepozabljive nam sestre

Marije,

ki so jo spremili do hladnega groba ali bili pričujoči pri njenem pogrebu ali darovali jej nagrobnih vencev, ki so poprašovali po njej ob njeni bolezni ali izražali svoje sočutje ob njeni zgodnji smrti, izrekam v svojem imenu in v imenu svojih bratov ANDREJA in JANEZA najtoplejšo zahvalo ter jim priporočam preljubo ranjko v pobožno molitev in blag spomin.

V Gorici, 6. januarja 1886.

Dr. ANTON GREGORČIČ
profesor bogoslovja in deželni poslanec.

Poslano.

Nekdo nam piše v „Edinosti" št. 103, da je v Ajdovščini nov mesar. Ne, ni res nov; vsako leto srečo išče, kader bele muhe letajo, in kader črne muhe pridejo, se zgubi.

Mi dva se tega novega mesarja ne ostrašiva, vsaj veva, kadaj jenja.

Ta novi mesar prodaja res po 40 kr. kilo meso, pa ne veva, kako.

On nama ne more dosti konkurence delati, ako je res, da ima temo v žepu.

Mi dva stara mesarja prodajava meso po 44 kr. in po 56 kr. kilo.

Tisti, ki je to storil pisat v „Ed." št. 103, je nespameten človek; kakor ume, tako govori.

V Ajdovščini, 6. januarja 1886.

A. MOZETTIZ — J. HAFNER,
mesarja v Ajdovščini.

Štev: 3.

Razglas.

Dne 28 januvarja t. l. ob 1. uri popoludne bode v županskem uradu v Tomaji javna dražba, na kateri se odda prekladanje jednega kosa skladovne ceste mej Tomajem in Dutovljani.

Klicna cena znaša 2230 fr. 99 kr. Podjetnik položi 5% varščine.

Natančneje pogoje in načrt ogleda si lahko vsakedó pri cestnem odboru v Sežani.

CESTNI ODBOR V SEŽANI,
6. januvarja 1886.
Načelnik:
R. MAHORČIČ

Zahvala.

V prijetno dolžnost šteje si podpisano vodstvo v imenu tukajšnjih šolskih otrok javno zahvaliti se spoštovanima gospodoma trgovcema Angelju Casagrande in Avgustu Dolencu za podarjeno obleko. Bog povrni!

ŠOLSKO VODSTVO V AJDOVŠČINI,
dne 6. januarja 1886.

Čudovite kapljice
Sv. Antona Padovanskega.

To priprosto in naravno zdravilo je prava dobrodejna pomoč in ni treba mnogih besedi, da se dokaže njihova čudovita moč. Če se le rabijo nekoliko dni, olajšajo in preženejo prav kmalu najtrdovratniše želodčne bolesti. Prav izvrstno vstrevajo zoper hemorojde, proti boleznim na jetrih in na vran'ci, proti črevesnim boleznim in proti glistam, pri ženskih mesečnih nadležnostih, zoper beli tok, bojast, zoper bitje srca ter čistijo pokvarjeno kri. One ne preganjajo samo omenjenih bolezni, ampak nas obvarujejo tudi pred vsako boleznijo.

Prodajejo se v vseh glavnih lekarnicah na svetu; z naročbe in pošiljatve pa edino v lekar-nici **Cristofoletti** v **Gorici**, v **Trstu** v lekarni **C. Zanetti** in **G. B. Rovis** ut v lekarni **Alla Ma-donna** v Korminu.

Ena steklenica stane 30 novcev.

Osrednja zaloga volnenih rob
doktorja J. Jägerja,

namreč: srajc, svitic, jopičev za gospode in gospe, popolnih oblek za otroke, pasov okolo života, gorkih obez ob kolenih, gomašov, nogovic posebno pripravnih proti ozebkom, rokovic, telovnikov z rokavi za gospode. Prodaja na debelo in na drobno

Ignac Steiner
v Gorici.

POTNIKE IN BLAGO
spravlja v
Ameriko
najbolje in najceneje
Arnold Reif, *na Dunaji, I. Kolowratring h. št. 9*
(Najstarejša firma te vrste.)

Konkurenca
sleparstvu s konjskimi plahtami!
Uže 87 let obstoječa
c. k. deželno priviligirana
tovarna za plahte in koce
prej Liechtenauer-jeve udove & sinov
razpošilja po svoji dunajski zalogi
KONJSKE PLAHTE

190 cm. dolge, 130 cm. široke, neraztrgljive, s temnim dnom in živimi obrobki, ena po
1 gl. 60 kr.
z zabojem vred.

Kdor vzame najmanj 10 plaht, dobi eno po vrhu ali pa 10% popusta na ceni.

Samo radi ogromnega izdelovanja in prevelike prodaje nam je mogoče da dajemo te **konjske plahte v tej nenavadni velikosti in tako izvrstno robo po tako nizki ceni.** Na stotine zahvalnih pisem si lahko vsakdo ogleda.

Razpošilja se proti povzetju. Kar ne pristoja, vzame se nazaj brez težav.

Napis naj se natančno naredi:
Pferde-Decken-Fabriks-Haupt-Niderlage,
Wien, I. Rothenthurmstrasse 14.

SVARILO!

Svarimo vsakterega, naj ne kupuje blaga od takih firm, ki se bojijo javno podpisati svoje ime in ki posnemajo, ne da bi smeli, naše oznanilo. !! Previdnost potrebna!!

Nič več odlašati.

Svetovno znane žebrake, katere sem na nekej dražbi kupil za polovico prave vrednosti in so jih vsled objave že mnogo pokupili iz vseh delov sveta, prodajem, dokler jih je kaj, po

samo gld. 1·40
jako dolge, zelo debele in široke neraztrgljive žebrake

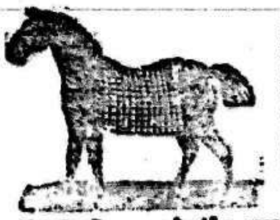

z barvastimi krajci, debele kakor deska; 190 cm. dolge, 130 cm. široke z različnimi krajci, jako debele, zares neraztrgljive, Ia. baže po gold. 1.70, najboljše baže jako fine pa po gld. 1.95.

Nadalje je še v zalogi:

500 dvanajstic rumenih kosmatih fijakarskih plaht,

s 6 razno barvanimi progami in krajci, kompletnih jako finih, samo po gld 2.60; 195 cm. dolge, 130 cm. široke le po **2.75** gl. in 195 cm. dolge ter 155 cm. široke, prav fine, le po 3 gld. kos. Posebno priporočevati izvoščekom. Nadalje imam za razprodajo:

400 posteljnih odej

iz najfinejše burett-svile v veličastnih barvah, rudečih, modrih, rumenih, zelenih, pomerančastih, progastih, dosti dolgih za vsako posteljo po **gld. 3.50,** dvojica samo **gld. 6.50.**

Na stotine zahval in opetovanih naročil od merodajnih osob, izmej katerih nekatere objavim.

Gospodu **J. H. Rabinowicz-u** na Dunaji.
Naročam s tem 150 konjskih plaht, 190 cm. dolgih, 130 cm. širokih, kakor prejšnje, po ceni 1 gl. 75 kr. proti plačilu v gotovini ter prosim nemudno rešitev.
Občinsko predstojništvo: **St. Pölten.**
Za župana: **občinsko starešinstvo.**

Gospodu **J. H. Rabinowicz-u** na Dunaji.
Z ozirom na plahto, poslano na ogled, Vas prosimo, da nam pošljete popolno enake vrste **60 kosov** nemudoma ter se znamujemo, pričakujoči račun
Troppauer Zuckerraffinerie-Actiengesellschaft
A. v. Jutrzenka.
1295. **Chorostkow,** 8. novembra 1885.

Gospodu **J. H. Rabinowicz-u** na Dunaji.
Pošljite pod naslovom: Excell. gräfl. Siemienki'sche Güterdirection in Kopeczynie, postaja Chorostkow, **še 30 plaht** konjskih po 1 gl. 75 kr. ena.
Spoštovanjem **W. Fryer,** konjar.
Also-Alapg, november 1885.

Gospodu **J. H. Rabinowicz-u** na Dunaji.
Pošljite proti poštnemu povzetju gosp. Benediktu Sluha-i, pošta Czecze, 12 plaht po 1 gl. 95 kr., kakor ste poslali meni, potem gosp. Ignaciju pl Kollerju 4 plahte iste vrste in slednjič na moje ime 2 enaki in 2 plahti za razvoščeke ter 3 svilene plahte.
Spoštovanjem
Adam pl. Salomon, k. ogerski husarski stotnik.

Razpošilja se proti plačilu ali povzetju.
Naslov: Webewaaren-Manufactur
J. H. Rabinowicz
Wien, III. Bez., Hintere Zollamtsstrasse Nr. 9.

LEKARNA TRNKOCZY
zraven rotovža, na velikem mestnem trgu v Ljubljani
priporoča in razpošilja s poštnim povzetjem
Marijaceljske kapljice
za želodec,

katerim se ima na tisoče ljudi zahvaliti za zdravje, imajo izvrsten vspeh pri vseh boleznih v želodci in so neprekosljivo sredstvo zoper: **pomanjkanje slasti pri jedi, slab želodec, urák, vetrove, koliko, zlatenico, bljuvanje, glavobol, krč v želodci, bitje srca, zabasanje, gliste, bolezni na vranici, na jetrih in zoper zlato žilo.**

SVARILO! Še jedenkrat nam je omeniti, da so te kapljice izpostavljene **velikemu ponarejanju.** Mnogo ljudi je, ki ne znajo pripravljanja teh kapljic in pod imenom „Marijaceljske kapljice" razpečavajo slednje kot ponarejene kapljice mej nevednim ljudstvom. Te kapljice zaradi svoje brezvspešnosti neso prave „Marijaceljske želodčne kapljice". Kdor torej želi **pravih „Marijaceljskih želodčnih kapljic"**, pazi naj **pri kupovanji** vedno na **gorenjo podobo Matere božje,** ki je za **varstveno znamko postavno zajamčena** in mora biti na vsaki steklenčici.

Dobivajo se v **lekarni Trnkoczy zraven rotovža v Ljubljani,** so najboljše in, kakor mnoga zahvalna pisma potrjujejo, najskušenejše in prospešnejše kapljice zoper vse želodčne bolezni in njih nasledke.

1 steklenica velja 20 kr., 1 tucat 2 gld., 5 tucatov samo 8 gld.

Razpošilja se s pošto najmenj jeden tucat steklenic.
Naslov: Lekarna Trnkoczy v Ljubljani.

Razpustno mijlo,
iznašel in je osebno pripravlja
Franc Pichler, c. k. višji živinski zdravnik v avstrijsko-ogerski vojni,

ozdravi vsako zunanjo hibo in kožno bolezen pri vseh domačih živalih, odstrani vsak pogrešek, ki je nasproten lepoti ali rabi pri konjih, ozdravi navadno vsako hromost, naj bo nova ali stara, in je **korenito zdravilo posebno pri boleznih v žlezah in v nogah, posebno pri vnetji kit in kadar gloda sedlo ali oprava.**

Razpustno mijlo (Resolvirsei e) dobilo je opetovano **častna spričevala** in **zahvalna pisma** radi svojih izvrstnih lastnostij in naglega zdravljenja od kmetijskih društev, živinskih zdravnikov in mnogih posestnikov.

1 kos razp. mijla od 50 gramov za 10 bolnih konj 1 gl. 20 kr.
1 „ „ „ „ 120 „ „ 25 „ „ 2 „ 40 „

Vsakemu kosu razp. mijla pridejan je poduk o njegovi rabi v deželnem jeziku.

Glavni razprodaj za vse dele sveta ima: Wasilewski & Pilaski v Varšavi.

Glavno zalogo za Gorico ima J. Cristofoletti, lekar in dvorni zalagatelj; dalje se dobiva v Gorici pri A. pl. Gironcolu, lekarji, pri mnogih drugih lekarjih in v drogerijah.

Da se zaprečijo posnetki, ima vsaka škatlja razpustnega mijla zraven stoječo, postavno zavarovano marko in naš podpis Wasilewski & Pilaski. Varšava.

EDINO
v največji krojačnici za možke
IGNACIJA STEINER-JA
V GORICI
nahajajo se **izgotovljene v neizmerno izboro**
ZA ZIMSKI ČAS

povrhne suknje za možke podoblečene z volno	po	gl. 10 do 40
popolna obleka za možke, lično delo	po	gl. 10 do 30
hlače za možke, nov kroj	po	gl. 3 do 10
Mentschikoff za možke	po	gl. 14 do 26
halje Nordpol (severni tečaj) neizmernega trpeža	po	gl. 10 do 12

Popolna obleka za dečke in otroke, za sobo, plašči za dež nepremočljivi, čevlji za lov, vrhu tega

BOGATA ZALOGA

plaščev watherproff, dolman, sacco za gospe — **za to blago odprt se je v večjo složnost gospodov odjemnikov poseben oddelek v posebnem, ločenem prostoru** blizu prodajalnice.

watherproff in povrhne suknje za otroke od 2 let in več.

Blago vsake vrste za delo po meri, cene prav nizke, delo lično, stvari, ki ne dopadajo, se zmenijo brez težave.

Edina zaloga **srajc, jop, izvirnih svitic** z volne iz imenitne tovarne v Stockolmu pod odgovornostjo **prof. dr. Jägerja.**

Piccoli-eva esenca za želodec,
G. PICCOLI, v Ljubljani.

Ozdravlja kakor je razvidno iz zahvalnih pisem **in zdravniških spričeval bolezni** v želodcu in trebuhu, **bodenje, krč, želodečno in premenljavno mrzlico, zabasanje, hemorojide, zlatenico, migreno** itd. in je najboljši pripomoček zoper gliste pri otrocih.

Pošilja izdelovatelj po pošti v škatljicah po 12 steklenic za 1 gld. 36 novc.
Pri večem številu dobi se primeren odpust.

Gosp. Gabrielu Piccoli-ju, lekarju v Ljubljani

Na zahtevanje potrjujem, da sem Vaš cvet za želodec, kojega deli so mi dobro znani, v velikih slučajih vspešno rabil proti boleznim v želodcu in zlati žili.

Ljubljana, mesec januvar 1884.
Dr. Emil vitez Stöckl,
c. k. vladni svetovalec in deželno-sanitetni poročevalec.

Uspešnost tega izvrstnega zdravila spričujejo tudi gg. dr. D. Agostini, dr. Cambon, vitez dr. Goracuchi, dr. Pardo — sloveči tržaški zdravniki.

Podpisani potrjuje, da ima želodečna esenca ljubljanskega lekarja Piccoli-ja hitre in prečudne zdravilne moči. Z njo ozdravelo je mnogo ljudi moje in sosedne župnije; komaj preteče dan, da ne bi kdo prišel k meni, ki me prosi za jedno steklenico želodečne esence, kojih imam vedno nekoliko pripravljenih.

A. Wlassich, župnik-kanonik. Plomin, Primorsko.

Po 15 kr. steklenico prodaja v Gorici lekarna Pontoni, v Tolminu Palisca, v Korminu Franzoni, v Gradišči Coassini, v Gradeži Pasqualis in nahaja se večinom v vseh lekarnah na Tirolskem, v Trstu, Istri in Dalmaciji.

Izdajatelj in odgovorni urednik: M. KORSIČ. — Tiska: „Hilarijanska tiskarna" v Gorici.